

177.
13
1719,9^a
Q. D. B. V.
MAGNIFICUM ACADEMIÆ
RECTOREM

ILLUSTRISSIMOS COMITES
UTRIUSQUE REIPUBLICÆ PROCERES

NEC NON

GENEROSISSIMOS ET NOBILISSIMOS
COMMILITONES

AD AUDIENDAM ORATIONEM

DE ORTU ET PROGRESSU
JURIS PUBLICI IN GERMANIA

QUA PROFESSIONEM JURIS EXTRAORDINARIAM

D. IX. AUGUST. H. L. Q. C.

AUSPICABITUR

OFFICIOSISSIME INVITAT

D. JO. JACOBUS MASCOV

COLL. MIN. PRINC. COLLEG.

L I P S I Æ,
LITERIS ANDRÆ ZEIDLERI,
1719.

Q. D. B. N.
MAGNIFICUM ACADEMIAE
RECTORUM

ILLUSTRISSIMOS COMITES
ILLUSTRISSIMAE REIPUBLICAE PROCEEDS

GENEROSISSIMOS ET NOBILISSIMOS
COMMITTONES

AD AUDIENDAM ORATIONEM
DE ORTU ET PROGRESSU
IURIS PUBLICI IN GERMANIA

QUI PROFESSIOEM IURIS EXTRAORDINARIAM
D. I. AUGUSTI W. L. G. C.
AUSPICIIS IURIS

D. JO. JACOBI MASCOV
OPTIMO IURIS DOCTO

COLLE. M. M. PRINC. COLLEG.

1719.
LITHEIS ANDREAE SEIDLERI

Entio nonnunquam fit apud
veteres scriptores Roma-
nos JURIS AUSPI-
CIORUM, imprimis a-
pud Ciceronem, (1) cum
Tiberium Gracchum ita
haruspices alloquentem
introducitur: *an vos Thusci, & barbari, auspi-
ciorum populi Romani jus tenetis?* Constat au-
tem diu inter arcana dominationis auspicia ha-
buisse optimates, ut Deos in consilio habere visi,
multitudinem facilius regerent. Quam disci-
plinam data opera explicandam, alii occasione se-
pono. Interea vero leges nonnullas illustrare
animus est, quarum nomina hanc antiqui juris

A 2

par-

(1) de Nat. Deor. l. 2

partem attingentibus saepe occurrunt, utpote quibus aut constitutum fuit collegium augurum, aut sancita, solutave auspiorum religio.

L. OGULNIA

Prima est *LEX OGULNIA*. M. Valerius & L. Appulejo Coss. L. & Cn. Ogulnii Tr. pl. rogationem tulerunt, ut cum IV. augures, quatuor pontifices ea tempestate essent, placeretque augeri sacerdotum numerum, IV. pontifices, V. augures, de plebe omnes allegerentur: & tandem post certamen acre cum patriciis, ægre communiari cum plebejis auspicia ferentibus, perlata lex est. (2)

L. DOMITIA.

Solebant augures, ut reliqui sacerdotes a collegiis creari, quod quidem jus ad populi beneficium transferre Q. Maximo, & L. Mancino Coss. (A. U. C. 609.) tentarat C. Licinius Crassus: sed ne perficeret, Lælius Prætor obstitit. (3) Factum tamen id *LEGE DOMITIA*, quæ C. Mario II. & C. Fimbria Coss. (4) a Cn. Domitio Ahenobarbo Tr. Pl. lata est. Is offensus augu-

(2) vid. LIV. l. X. c. 6. - 9.

(3) vid. CICERO de amicis. c. 25.

(4) ASCON. in Cicer. p. 142. Fast. Capitol. & Pighii Ann. III. p. 153. Incidit is consulatus in A. U. C. 649. Sed si VELLEJUM Paterculum sequimur, Domitius Tribunus fuit C. Mario III. & L. Aurelio Oreste Coss. adeoque A. U. C. 650. Tertius, inquit, L. II. c. XII. *Marii Cof. in apparatu belli consumtus est: quo anno Cn. Domitius Tr. pl. legem tulit, ut Sacerdotes quos antea Collega sufficiebant, populus crearet.*

augurum collegio, quod ipsum in patris locum non cooptassent, (5) populo jus asseruit, ut quemadmodum Pontifex maximus ita & reliqui sacerdotes, ut pontifices minores, triumviri epulones, XVviri Sibyllini, augures, populi comitiis crearentur.

Equidem *L. DOMITIAM CORNELIA* abrogavit, Abrogata Legge CORNELIA. cuius tamen Ant. Augustinus mentionem nullam facit. Nam Cornelius Sylla dictator, qui & VI. augures adiecit, collegiis jus cooptandi reddidit: (6) sed non diu illa lex duravit. Nam Cicerone & Antonio Coss. cum Labienus Tr. pl. rogationem de pontificibus creandis tulisset, plebs in J. Cæsaris gratiam, Domitii legem iterum introduxit: Restituta a Labieno. ut ipsum Cæsarem, qui summo studio popularem auram captare solebat, in Metelli Pii locum, Pontificem maximum faceret. (7) Fatetur hic P. Manutius (8) non assequi se, quid legis Domitiæ J. Cæsari opus fuerit, cum & ante illam Pontifex maximus a populo crearetur: ut ex loco Ciceronis apparet. (9) Sed quid

(5) SVET. in Ner. c. 2.
(6) DIO l. 37. p. 46. ed. Hanov. 1606.
(7) ID. l. c.
(8) de leg. Rom. c. 2. in GRÆV. thes. antiqu. Rom. T. II. p. 1032.
(9) II. in Rullum c. 7. quem integrum statim dabimus.

si ita hæc componamus? Non poterat Pontifex maximus nisi ex collegio Pontificum legi, adeoque cum moreretur, alius in pontificatum, alius in principatum sacerdotii succedebat. (10) Ita Cæsar Pontificatum maximum ambiens, pontifex ante omnia esse debebat: cumque collegio non satis fideret, a populo una & pontifex, & pontifex maximus creati maluit.

Verus eius
sensus erui-
tur.

Quæ vero ex *LEGE DOMITIA* populi, quæ collegii jura in adsciscendis auguribus fuerint, non possum melius quam ex Cicerone illustrare. Is enim nominationi augurum sacerdotium se debere memorat, in Crasilocum (A.U.C. 699.) cooptatus. (11) *Quo tempore, inquit, me augurem a toto collegio expetitur, Cn. Pompeius & L. Hortensius nominaverunt, neque enim licebat a pluribus nominari, tu nec solvendo eras.* (12) Mox tamen agnoscit, populi auctoritate opus fuisse, dum pergit: *Poterat autem eo tempore auguratum petere, cum in Italia Curio non esset? aut tum cum es factus, unam tribum sine*

(10) Livius I, XXXIX c. 46. Hujus principio anni P. Licinius Crassus Pontifex maximus mortuus est, in cuius locum M. Sempronius Tuditanus Pontifex est cooptatus, Pontifex maximus est creatus C. Servilius Geminus. Plura exempla habet GRUCHIUS de Comit. Rom. l. 2. c. 2. in GREY. Thes. A. R. T. I. p. 663.

(11) PLUT. in vita.

(12) Phil. 2. c. 2.

sine Curione ferre potuisses? Quæ dum inter se compono, verum simul L. Domitiæ sensum eruisse mihi videor. Eundem enim Ciceronem auctorem habeo, populum quidem in suffragia ivisse, sed quem destinasset sacerdotio, eum deinde a collegio cooptandum fuisse. Locus est in II. in Rullum c. 7. *Ne hoc quidem vidit, majores nostros tam fuisse populares, ut quod per populum creari fas non erat, propter religionem sacrorum, in eo tamen propter amplitudinem sacerdotii, (pontificatus maximi) voluerint populo supplicari: atque atque hoc idem de ceteris sacerdotis Cn. Domitius TR. PL. V. Cl. tulit, quia populus propter religionem sacerdotia mandare non poterat, ut minor pars populi vocaretur; ab ea parte qui esset factus, is a collegio cooptaretur.* Scilicet in comitiis sacerdotum creandorum minor pars populi, XVII nempe tribus, forte lectæ vocabantur: nominabant augures duo, ex collegii sententia, & quidem jurato, (13) quem dignissimum sacerdotio judicarent, eumque deinde si novemtribus probassent, cooptabant in collegium. (14) Ex iis, qui nomina-

(13) CIC. in Brut. in initio.

(14) conf. locus Cic. Phil. XIII. c. 5. *Reliqua populus Romanus in ea familia, quam vidit amplissimam, persequetur: imprimis pater-*

verant, alter novum collegam inaugurabat, patrisque loco ab eo habebatur. Duravit legis quædam observatio, etiam sub Cæsaribus, sed partes populi princeps sustinuit. Ita Plinius augur factus, principis primum iudicium sibi gratulatur, deinde quod successerit Julio Frontino, qui me, inquit, nominationis die per hos continuos annos inter sacerdotes nominabat, tanquam in locum suum cooptaret. (15)

L. ÆLIA.

Præcipua auspiciorum vis in eo constitit, quod magistratus maiores, auspiciorum obnuntiatione comitia dissolvere, omnesque actus irritos reddere possent. Id jus firmatum fuit L. ÆLIA, quam Cicero ideo inter certissima R. P. subsidia contra tribunitios furores refert. (16) Egisse illam de auspiciis, de obnuntiatione augurum & magistratum, ac intercessione tribunorum, & fancivisse, ut eo die, quo obnuntiatum aut intercessum fuisset, comitia solverentur, nec omnino cum populo ageretur P. Manutius probavit. (17) Lata fuit circa a. V. C. 600. Cicero enim

num auguratus locum, in quem ego eum, ut quod à patre accepi, filio reddam, mea nominatione cooptabo, &c.

(15) Ep. l. IV. ep. 8. add. l. II, ep. 1. Sic illo die, quo sacerdotes solent nominare, quos dignissimos sacerdotio iudicant, me semper nominabat.

(16) in Pis. c. 4. de Harusp. Resp. 27.

(17) deleg. Rom. c. 8. in GRÆV. Thef. A. R. T. I. p. 1048.

in oratione in Pisonem. (18) quam habitam Pompejo II & Crasso II. Cos. (A. U. C. 698) constat: *Centum prope annos, inquit, L. Æliam & Fusiam tenueramus, quas leges ausus est non nemo improbus, potuit quidem nemo convellere.* Conjungitur semper fere cum L. FUSIA, quæ alterum tranquillitatis propugnaculum fuit. Statuit enim, non omnibus diebus factis cum populo agi, & nonnullos tantum reliquit, qui a comitiis habendis comitiales dicerentur. (19)

Sed cum ipsi tandem augures vix risum tenerent, quod se, velut in potestate haberent aves atque fulgura, ex arbitrio temperare consilia populi viderent, quid mirum si homines magna ausuri, superstitionem istam convellere conati sunt? P. Vatinius, qui sub C. Julii Cæsaris Consulatu tribunus plebis, adiutorque omnium consiliorum ejus, & æque incredulus fuit, denunciavit statim senatui, actionibus suis augurum responsa, atque ejus collegii arrogantiam impedimento non futuram. Insecuta mox L. CLODIA omnem eorum religionem, totamque L. ÆLIAM evertit. P. Clodius a Cos. Cæsare, lege curiata

B

(18) c. 5.

(19) Conf. MANUT. l. c.

riata, contra omne auspicioꝝ jus lata, ad plebem traductus, ut tribunus plebis fieri posset, ubi eum magistratum consecutus fuit, omnem ejus vim adversus Ciceronem convertit. Ne autem prætextu auspicioꝝ comitia, in quibus agere in illum parabat, dissolvere amici ejus possent, legem primo conniventibus Coss. Pisonis & Gabinio pertulit: *Ne quis qui cum magistratu esset, iis diebus, quibus populus sciscere quicquam debebat, auspicia caperet.* (20)

Neque tamen leges Clodiae diu ultra Pisonis & Gabinii consulatum (21) videntur viguisse, utpote per vim & fraudem latae. Totum Clodii tribunatum in dubium vocat Cicero, (22) quod is contra omne pontificium jus adoptatus à Fontejo esset, & quod eodem die, quo in curiatis comitiis lege Julii Cæsaris ad plebem transiisset, M. Bibulus Coss. Cæsaris collega, de caelo fervasset. Ipse Clodius versus finem tribunatus sui, subito a Cæsare averſus, & jam novus religionum vindex, ut irrita faceret acta Cæsaris, leges illius contra auspicia latas esse contendebat.

(20) Rem proluxe narrat DIO I. 38. p. 66. 67.

(21) Cic. pro Sext. 32. *cum in senatu privatim ut de me sententias dicerent, flagitabantur, legem illi se Clodiam timere dicebant.*

(22) pro Dom. 15.

debat, (23) in quibus & curiata illa erat, quæ totum ejus tribunatum complectebatur. Itaque paulo post, peculiari edicto, ne quis de cælo servare velit, prohibitum fuisse legimus, cum inconsultis, & quamvis freudentibus Diis, perferre legem placeret: quod stante L. Clodia minime opus fuisset. Nam cum de Cicerone revocando sequenti statim anno lex ferretur, Scitum factum est, (24) *populi ipsius Romani*, ut ipse gloriatur, *& eorum, qui ex municipiis convenerant, admonitu, ne quis de cælo servaret, ne quis moram ullam afferret.* Et post aliquod tempus ad Q. Fratrem scribit: (25) *Comitiorum quotidie singuli dies tolluntur obnuntiationibus.* Est tamen locus apud Ciceronem, ubi Clodiæ legi vim aliquam tribuere videtur. (26) Exprobrat Antonio, quod Cæsari collegæ, Dolabellam sibi in consulatu suffecturo obnuntiaverit. *Quisquamne divinare potest, quid vitii in auspiciis futurum sit, nisi qui de cælo servare constituit? quod neque licet comitiis per leges, & si quis servavit, non comitiis habitis, sed priusquam habeantur, debet nuntiari.*

(23) de harusp. resp. 13.

(24) pro Sext. 61.

(25) Ep. 3. l. 3.

(26) II. Phil. c. 32.

tiare. Nulla hic alia quam Clodia lex intelligi videtur. Erat autem oratoris quocunque telo ad confodiendum inimicum uti.

Sed hæc jam commentari, ut mori Academiae satisfacerem, placuit. Cum enim Serenissimus ac Potentissimus Poloniarum Rex, & Elector Saxoniae &c. &c. &c. Dominus & Nutritius noster longe clementissimus, professionem juris extraordinariam in hac Academia gratiosissime mihi demandaverit, eamque futura Mercurii die, finitis sacris matutinis, oratione inaugurali adire constituerim, rogandi sunt Magnificus Academiae Rector, Illustrissimi Comites, Fautoresque bonarum literarum in utraque Republica, & Generosissimi Nobilissimique Commilitiones, ut eam panegyrii præsentia sua ornare velint. Erit hoc mihi lætissimum novum munus auspiciis, operamque sedulus nabo, ut & publice & privatim erga singulos hanc affectus in me & benivolentiæ testificationem, obsequio & officiis demerear.

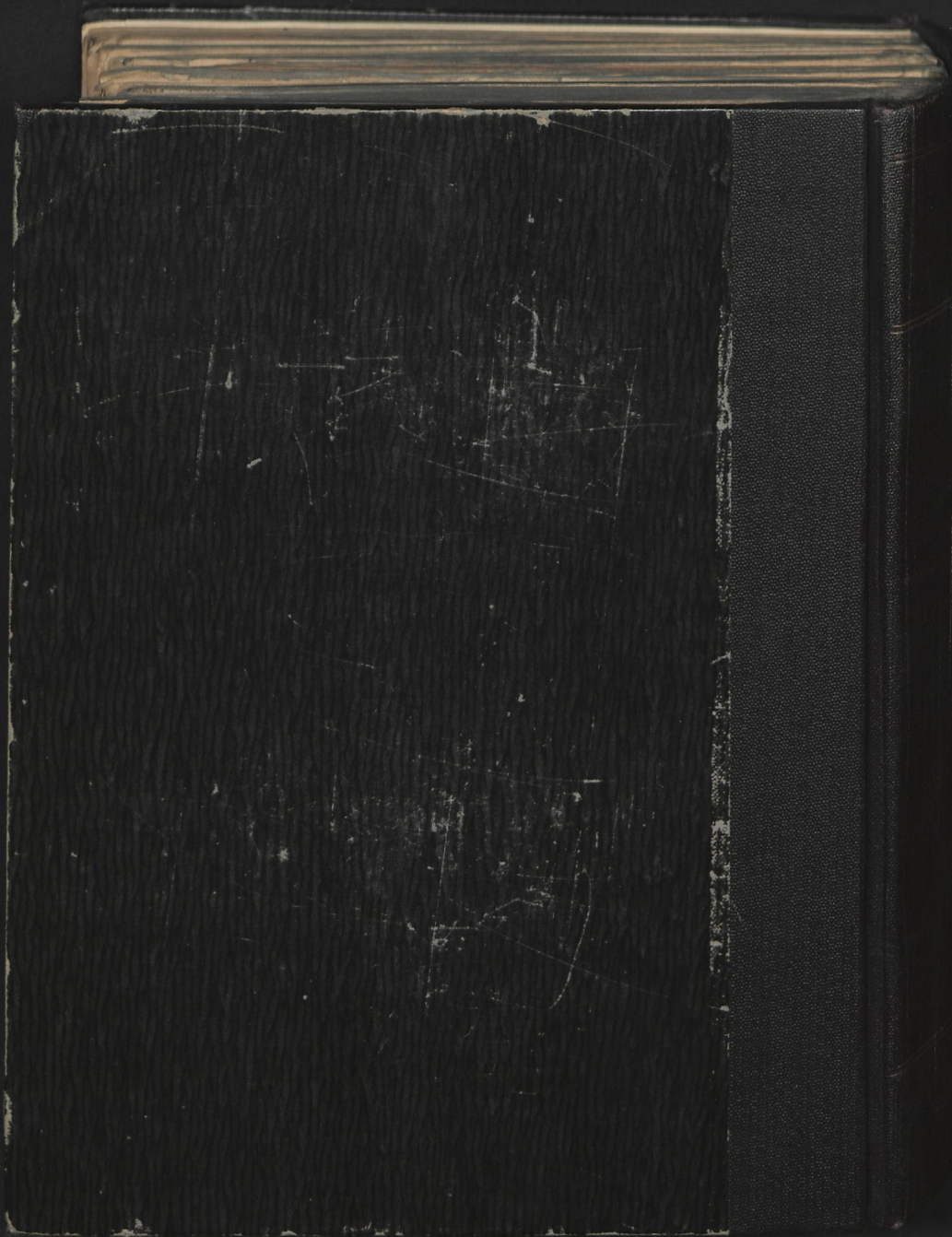
Leipzig, Diss., 1719

f
5b.

vd 12

8774

1719,9 a
13

Q. D. B. V.
**MAGNIFICUM ACADEMIÆ
RECTOREM**
ILLUSTRISSIMOS COMITES
UTRIUSQUE REIPUBLICÆ PROCERES
NEC NON
GENEROSISSIMOS ET NOBILISSIMOS
COMMILITONES
AD AUDIENDAM ORATIONEM
DE ORTU ET PROGRESSU
JURIS PUBLICI IN GERMANIA
QUA PROFESSIONEM JURIS EXTRAORDINARIAM
D. IX. AUGUST. H. L. Q. C.
AUSPICABITUR
OFFICIOSISSIME INVITAT
D. JO. JACOBUS MASCOV
COLL. MIN. PRINC. COLLEG.

LIPSIÆ,
LITERIS ANDRÆ ZEIDLERI.
1719.

